

3. Ten aanzien van den verzekerde, die uitsluitend ten gevolge van de wijziging van artikel 1, onder c, der Ziektewet, ingevolge die wet verzekerd wordt, is van toepassing het bepaalde in artikel 55 der Ziektewet, hoewel zijn verzekering is geëindigd binnen twee maanden na den datum, waarop zijn verzekering is aangevangen, indien hij tot aan het einde zijner verzekering onafgebroken verzekerd is geweest.

Artikel VIII.

Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Sociale Zaken,

171. 3.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

De gedurende den oorlog en na de bevrijding plaats gevonden hebbende stijging van de loonen heeft er toe geleid, dat vele arbeiders, die voorheen onder de Ziektewet en de Invaliditeitswet vielen, de loongrens van f 3000, welke in deze wetten is gesteld, hebben overschreden. Hierdoor zijn zij buiten de werking van deze wetten komen te vallen, hoewel zij maatschappelijk zijn blijven behoren tot diegenen, voor wie de in die wetten getroffen voorzieningen bedoeld zijn.

De ondergeteekende acht het wenschelijk, dat maatregelen genomen worden, opdat deze arbeiders ook na de bovengenoemde loonsverhoging onder de toepassing van de sociale verzekeringswetten, hiervoren bedoeld, blijven vallen. Daartoe zal de loongrens, welke in de Invaliditeitswet en de Ziektewet op f 3000 is gesteld, verhoogd behooren te worden. De ondergeteekende is van meening, dat verhoging dier loongrens tot f 3750 voldoende kan worden geacht.

Niet te vermijden is echter, dat er dan ook een aantal personen onder de Ziektewet en de Invaliditeitswet wordt gebracht, die er vóór de loongrensverhoging niet onder vielen, t. w. zij, wier loon vóór de loonsverhoging meer dan f 3000 en na de verhoging minder dan f 3750 bedraagt, of wier loon voorheen meer dan f 3000, doch minder dan f 3750 bedroeg en die geen verhoging ontvingen.

Naar de meening van den ondergeteekende mag dit niet als een bezwaar gelden. Deze groep arbeiders had een loon, dat slechts weinig boven de bestaande loongrens kwam; die groep arbeiders stond daardoor dicht bij degenen, voor wie gewenscht was, dat zij onder de sociale verzekeringswetten zouden vallen.

Wel doet zich bij de loongrensverhoging ingevolge de Ziektewet een bezwaar gevoelen ten aanzien van het Ziekenfondsenbesluit. Dat besluit is als het ware aan de Ziektewet gekoppeld, doordat de loongrens, in de Ziektewet voorkomende, voor de loonarbeiders als welstandsgrens voor het Ziekenfondsenbesluit geldt. De verplicht verzekerde krachtens de Ziektewet is tevens rechtstreeks verzekerde krachtens het Ziekenfondsenbesluit. Hij is in verband met het bepaalde in artikel 50 der Ziektewet praktisch gedwongen zich aan te sluiten bij een ziekenfonds. Tegen die samenkoppeling bestond reeds bezwaar bij de invoering van het Ziekenfondsenbesluit, toen de loongrens f 3000 bedroeg, in het bijzonder van de zijde van de geneeskundigen en van verzekerden, die een loon, varieerende tusschen f 2000 en f 3000

's jaars, verdienden. Het laat zich aanzien, dat die bezwaren zich thans veel sterker zullen doen gevoelen bij een verhoging van die grens tot f 3750, waar dan een groep personen gedwongen zal worden zich bij een ziekenfonds aan te sluiten, die veelal zulks niet begeeren en de voorkeur er aan geven door den geneesheer als particuliere patiënt behandeld te worden. Ook is van medische zijde tegen verhoging van de loongrens voor het Ziekenfondsenbesluit ernstig bezwaar gemaakt. Dit punt eischt dan ook gezette overweging. Ondergeteekende heeft gemeend om die redenen de loongrens van f 3750 in elk geval voorhands niet te moeten doen gelden ten aanzien van de verzekering van de arbeiders ingevolge het Ziekenfondsenbesluit en hier de loongrens van f 3000 te behouden.

Het onderhavige wetsontwerp bevat de ingevolge het vorenstaande noodige voorzieningen.

Artikel I.

De voorgestelde loongrensverhoging maakt het noodzakelijk de artikelen 41a, 45, 52, eerste lid, en 55, vierde lid, der Invaliditeitswet te wijzigen door het in deze artikelen genoemde bedrag van f 3000 te vervangen door het bedrag van f 3750.

De ondergeteekende is van oordeel, dat de aanvangsloongrens der Invaliditeitswet van f 2000 (artikel 4) voor het oogenblik niet behoeft te worden verhoogd. Personen, die in hun eerste dienstbetrekking reeds aanstonds meer dan f 2000 per jaar verdienen, zijn in het algemeen voorbestemd om spoedig tot hoogere salariering op te klimmen. De ervaring leert, dat deze personen spoedig de loongrens van f 3000 overschrijden en dan hun verzekering verwaarloozen.

Artikelen II en III.

Indien in de Invaliditeitswet en de Ziektewet de loongrens van f 3000 wordt verhoogd tot f 3750, vloeit daaruit als noodzakelijk gevolg voort, dat het maximum dagloon van f 8, waarnaar ingevolge de Ongevallenwet 1921 en de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 ten hoogste een uitkeering kan worden berekend, moet worden gebracht op f 10. Daartoe strekt de voorgestelde wijziging van artikel 16, vijfde lid, der Ongevallenwet 1921 en artikel 36, derde lid, der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922.

In verband met de bestaande beperking van het dagloon tot f 8 is het bedrag, waarover per dag ten hoogste premie kan worden gevorderd, eveneens op f 8 gesteld. Dit bedrag dient derhalve evenals het dagloon te worden verhoogd tot f 10. In verband hiermede is een wijziging voorgesteld van de artikelen 40, vierde lid, 46, tweede lid, en 47 der Ongevallenwet 1921 en van artikel 79, derde lid, der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922.

In de artikelen 78 der Ongevallenwet 1921 en 75 der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 is bepaald, dat de tijdelijke uitkeeringen en renten onvervreemdbaar, niet vatbaar voor verpanding of beleening en niet vatbaar voor executoriaal of conservatoir beslag noch voor faillissementsbeslag zijn tot een beloop van f 8 per week. Met het oog op den gestegen levensstandaard acht de ondergeteekende het wenschelijk dit bedrag tot f 10 te verhoogen.

De verhoging van het dag- en premieloon voor de verplichte verzekering ingevolge de Ongevallenwet 1921 en de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 moet er toe leiden de overeenkomstige normen, geldende voor de vrijwillige verzekering ingevolge die wetten, op gelijke wijze te verhoogen. Dit wordt werkstelligd door de voorgestelde wijziging van de artikelen 87, eerste lid, der Ongevallenwet 1921 en 99, eerste lid, der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922.

Ten gevolge van de verhoging van het dagloon, waarnaar de uitkeeringen worden berekend, tot f 10 is het gewenscht de burgerrechtelijke verantwoordelijkheid van den werkgever voor de geldelijke schade, welke het gevolg is van een ongeval in verband met de dienstbetrekking een verzekerde in zijn dienst overkomen, te doen vervallen ten aanzien van werknemers, wier dagloon niet meer bedraagt dan f 10. Daartoe strekt de voorgestelde wijziging van artikel 93, tweede lid, der Ongevallenwet 1921 en artikel 101, tweede lid, der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922.

Voorts verdient het aanbeveling het maximum der toelage, welke krachtens de Ongevallenwet 1921 of de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 aan een getroffen gedurende den tijd,

dat deze voor rekening van het uitvoerend orgaan een opleiding krijgt, kan worden toegekend, van f 4 op f 5 te brengen. De daartoe strekkende wijziging van artikel 25, tweede lid, der Ongevallenwet 1921 en artikel 48, derde lid, der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 is opgenomen in de artikelen II en III, onder 2°.

Artikel IV.

De wijzigingen, voorgesteld onder 1°, houden verband met de loongrensverhoging in de Ziektewet van f 3000 tot f 3750.

Evenals in de beide Ongevallenwetten moeten ook in de Ziektewet het maximum dagloon, waarnaar het ziekgeld wordt berekend, en het bedrag, waarover over een dag ten hoogste premie kan worden gevorderd, worden verhoogd tot f 10. Daartoe strekt de onder 2° voorgestelde wijziging.

De bepaling, vervat in het nieuwe tweede lid van artikel 50 der Ziektewet, is noodzakelijk in verband met het feit, dat voor de verplichte ziekenfondsverzekering de huidige welstandsgrens van f 3000 gehandhaafd blijft.

Artikel V.

Ook in de Kinderbijslagwet dient het bedrag, waarover over een dag ten hoogste premie in rekening kan worden gebracht, te worden verhoogd tot f 10.

Artikel VI.

Artikel 3, eerste lid, van het Ziekenfondsenbesluit bepaalt, dat voor de personen, die naar de voorschriften van de Ziektewet verzekeringsplichtig zijn, de inkomensgrens voor de toelating tot een ziekenfonds niet lager mag worden gesteld dan in de Ziektewet is bepaald. Ondergeteekende heeft in het algemeene gedeelte van deze memorie reeds uiteengezet, waarom de welstandsgrens van f 3750 niet moet gelden voor de aansluiting van de loonarbeiders bij een ziekenfonds. Het nieuwe eerste lid van artikel 3 bevat de daartoe noodige regeling.

Artikel VII.

Eerste lid.

Artikel 53, eerste lid, onder *a* en *b*, der Ziektewet kennen de bevoegdheid toe aan de Raden van Arbeid om ziekgelduitkeering te weigeren, indien de verzekerde reeds arbeidsongeschikt was bij den aanvang der verzekering of bij zwangerschap, ontstaan vóór of bevalling binnen zes maanden na den dag, waarop de verzekering een aanvang nam.

Wenschelijk lijkt het den ondergeteekende deze bepalingen bij wijze van overgang buiten toepassing te laten ten aanzien van den verzekerde, die uitsluitend ten gevolge van de wijziging van artikel 1, onder *c*, der Ziektewet onder de wettelijke ziekgeldverzekering is gekomen.

Dit geldt uiteraard alleen voor hem, die vóór den aanvang van zijn verplichte verzekering reeds in loondienst was en die, zoo zijn loon beneden de loongrens gelegen ware, wel verzekerd zou zijn geweest.

Tweede lid.

Voor de toekenning van de uitkeering van kraamgeld aan een verzekerde, echtgenoot of inwonende dochter, stief- of pleegdochter van een verzekerde wordt vereischt, dat de verzekerde in het jaar, voorafgaande aan den dag der bevalling, op ten minste 156 werkdagen verplicht verzekerd is geweest. Niet meer dan redelijk is, dat deze eisch verlicht wordt voor hen, die door de stijging van de loongrens onder de verzekering gebracht worden en die alleen, omdat hun loon boven de f 3000 lag, vóór de wijziging niet verzekerd waren.

Derde lid.

Eveneens acht ondergeteekende het wenschelijk, dat de verzekerden, die door de wijziging van artikel 1, onder *c*, der Ziektewet verzekerd worden ingevolge die wet, onder de werking van artikel 55 der Ziektewet komen te vallen, indien hun verzekering binnen twee maanden na den aanvang daarvan eindigt.

De Minister van Sociale Zaken,
W. DREES.

